

## Vlaamse overheid

Dokter De Moorstraat 24-26

9300 AALST

T 053 72 62 10

F 053 71 10 78

info@vmm.be

## VERSLAG

//////  
Onderwerp: Workshop Rioolinventaris

Datum vergadering: 13/12/2017

Aanwezig: Koen Aeyels (VMM), Rebecca Callebaut (VMM), Ingeborg Barrez (VMM), Katia Beringhs (VMM), Kris Cauwenberghs (VMM), Nicolas De Blicke (FARYS), Peter De Cooman (VMM), Pieter De Graef (VMM), Karel De Visscher (VMM), Koen De Witte (VMM), Helmut Langendries (VMM), Frank Monsieur (VMM), Katleen Miserez (VMM), Ilse Pauwelyn (FARYS), Jan Piessens (Aquafin), Nathalie Pieters (VMM), Werner Poel (Infrac), Filip Rosselle (Infrac), Michaël Sibiet (Leuven), Els Stoops (PIDPA), Philippe Thomas (VMM), Erwin Van Den Dries (VMM), Arnout Verhoeve (VMM)

Afwezig: /

Verontschuldigd: Joost Dewelde (VMM)

Datum verslag: 15/12/2017

Kopie aan: /  
//////

### 1 Best practices Rioolinfrastructuur

- Koen De Witte geeft aan dat VMM heel tevreden is over de medewerking van de verschillende gegevenspartners bij het opladen. Dank aan alle betrokken partners voor de constructieve samenwerking.

### Toekomstige en huidige netwerken aan elkaar koppelen

- Voor het koppelen van toekomstige en huidige netwerken en de berekening van toekomstige inwonerssequivalenten is het belangrijk dat projectinformatie zo correct mogelijk wordt aangeleverd door de gegevenspartners. Indien er geen projectinformatie wordt aangeleverd, zal VMM dit zou goed mogelijk automatisch proberen koppelen maar door het verschil tussen schematische en detail data zal dit niet in alle gevallen sluitende resultaten opleveren.
- Farys (en nog andere rioolbeheerders waarschijnlijk) geeft aan dat er in databank geen toekomstige projectinformatie wordt bijgehouden voor de rioolstrengen. Er wordt dus ook niet bijgehouden of een bepaalde streng door een toekomstig project gestopt zal worden. Deze zullen later in de dossieropvolging wel aangevuld worden, voorlopig zullen ze manueel moeten ingevuld worden.
- Voor infrastructuur waarvoor het startproject te ver in het verleden ligt of waarvoor geen startproject gekend is kan BT (bestaande toestand) als startproject aangeleverd worden. (Aan het project BT is automatisch startdatum 01/01/1970 toegekend).
- Projecten in eigen beheer (die dus niet noodzakelijk gekend zijn bij VMM) kunnen ook aangeleverd worden. De eerste keer dat ze aangeleverd worden zal er hiervoor een ophefbare fout aangemaakt

worden. Je vraagt dan best een opheffing aan met daarin de boodschap dat het gaat om een project in eigenbeheer en geeft de datum van oplevering mee. VMM kan vervolgens het project toevoegen (alle projecten in eigen beheer krijgen een vast formaat met NISCODE en volgnummer).

<https://www.vmm.be/water/projecten/awis/rioolinventaris/veelgestelde-vragen#section-3>

### Best practices - installaties

- Voor het doorvoerpeil bij de drempelstreng staat er nog een fout in de het datamodel. Dit moet aangeleverd worden in mTAW. Hierdoor moet het type van het attribuut veranderen van integer naar real (om kommagetallen toe te laten).
- Bij **overstorten** is er niet altijd een drempelleiding ingetekend. Hierdoor weten we bij tracen niet welke richting normaal gevolgd wordt (doorvoerleiding) en welke streng enkel actief wordt tijdens het overstorten. Het ontbreken van de drempel zal de berekening van IE sterk beïnvloeden (omdat bij droogweer tracing een deel van de IE toch verloren zal gaan via de overstortwerking).
  - Deze drempel is niet altijd opgenomen in de databanken van de rioolbeheerders. Sommige delen van de infrastructuur werken immers wel als overstort zonder dat er effectief een drempel aanwezig is (bijv. overstorten door verschil in hoogte/diepte van buizen).
  - In sommige gevallen wordt er aan deze strengen wel het type “overstort water” gekoppeld. Dit kan echter niet aangeleverd worden in de Rioolinventaris (enkel onderscheid vuil en niet vuil water).
- Indien er maar één overstortkamer aanwezig is (bijv. voorbeeld stationsstraat Kortemark) dan wordt er in de databank vaak ook geen opsplitsing gemaakt voor verschillende overstortdrempels op dat niveau.
  - VMM concludeert dat dit deze opsplitsing (slide 27) vooral belangrijk is voor bemeten overstorten en voor andere overstorten de eenvoudigere weergave (slide 26) voldoende is.
- Ook bij een intern overstort is het belangrijk de drempel zo veel als mogelijk mee te geven.
- Bij installaties **pomp** wordt er een pomp-punt verwacht voor het pompstation en een pomp-streng per pomp in het pompstation.
- Indien er ook een overstort verbonden is aan het pompstation wordt dit best afzonderlijk ingetekend (met overstortpunt en drempelleiding).
  - Opnieuw is dit vooral belangrijk voor bemeten overstorten en pompstations. Belangrijk is wel om ook hier een drempel in te tekenen.
- Bij **RWZI's of KWZI's** hebben de rioolbeheerders meestal enkel influent en effluent, en is er geen tussenliggende leiding getekend. Die is wel nodig voor de tracing.
- Voor **bekkens** is er ook enkel een inlaat en uitlaat, en een polygoon die de zone aanduidt. Er is geen tussenliggende leiding ingetekend. Die is nodig voor tracing. De situatie m.b.t. bekkens zal in een latere workshop nog verder moeten uitgeklaard worden.

## Samenvatting:

- **Overstort:**
    - Normale loop (rioolstreng) onderscheiden van uitzonderlijke loop (drempelstreng)
    - Uitlaat op waterloop
    - Ook binnen andere installaties → vooral belangrijk voor bemeten installaties in het kader van Ecologische Performantie Indicatoren (EPI)
  - **Pomp:**
    - Pomppunt én pompstreng (de richting waarin gepompt wordt)
    - Ook binnen andere installaties → vooral belangrijk voor bemeten installaties in het kader van Ecologische Performantie Indicatoren (EPI)
    -
  - **RWZI en KWZI:**
    - Effluent DWA/RWA (indien regenbezinktank) én Influent
    - RWZI DWA en RWZI RWA (indien regenbezinktank) streng
    - Overstort en pomp ook meegeven (incl. vorige regels)
    - Wat gaat er in + wat gaat er gezuiverd (en niet gezuiverd) uit
    - Uitlaat op waterloop
- Andere “speciale” punten of strengen zijn minder belangrijk. Het netwerk moet wel sluitend blijven.

## 2 Waterlopen

### Stappenplan VHA-AWIS:

- **Stap 2:**
  - De gegevenspartners geven aan hun voorkeur te geven aan het automatisch invullen en terugkoppelen van de “kandidaatVHA”-segmenten binnen de rioolinventaris. Een aandachtspunt hierbij is de locatie van de uitlaat/uitstroom die zal wijzigen t.g.v. de opname van het segment in de VHA.
  - In IMKL wordt er nog een onderscheid gemaakt binnen het attribuut SubThemaValue tussen waterafvoerIngebuisdeGracht en waterafvoerOverwelfdeWaterlopen.
  - In het kader van hydronaut modellen zouden er afspraken bestaan van het aantal IE dat maximaal op een leiding/gracht mag aangesloten zijn om te spreken van RWA of GEM. Dit wordt binnen VMM verder onderzocht. Indien nodig zal meer info hierover volgens tijdens volgende overlegmomenten.
  - Zolang een gracht niet gesaneerd is (GEM) wordt deze niet opgenomen in de VHA.
- **Stap 3:**

Hoe wordt aangegeven dat een stuk van de Infrastructuur opgenomen is in de VHA?

  - Het is voor de gegevenspartners moeilijk om die stukken eruit te filteren omdat ze wel nog steeds in hun beheer zijn of men is nog steeds eigenaar van de leiding of gracht (het zou interfereren met andere filters die ze reeds toepassen op hun data)
- **Stap 4:**

Ook RWA-infrastructuur is onderhevig aan veranderingen. Aanvraag voor nieuwe inbuizing, nieuwe huizen worden aangesloten, ...

  - De wijzigingen aan de infrastructuur zullen blijvend moeten doorgegeven worden, zodat iedere verandering ook aangepast kan worden in de VHA.

## **Toelichting VLAGG**

Meer info over het VLAGG-project op de VMM-website:

<https://www.vmm.be/water/overstromingen/overstromingskaarten-door-intense-neerslag>

De VMM ontwikkelde een nieuwe ontwerpkaart die de overstromingen door intense neerslag in Vlaanderen weergeeft op hoge resolutie. Om de kaarten lokaal na te kijken en aan te vullen, vragen we de hulp van alle gemeentebesturen, riool- en waterloopbeheerders in Vlaanderen.

Tot eind september 2017 konden zij online op [www.vlagg.be](http://www.vlagg.be) hun aanpassingen doorgeven. De finale kaarten zullen gebruikt worden voor het verder uitwerken van plannen, maatregelen en instrumenten om de schade door wateroverlast te beperken. Heel wat rioolbeheerders hebben ook effectief opmerkingen en aanpassingen voor de kaart doorgegeven. Een algemene vraag was om data uit de Rioolinventaris te gebruiken om de VLAGG kaart te verbeteren.

Tegen eind 2019 wordt er een nieuwe rapportering naar Europa verwacht inclusief de overstromingskaarten door intense neerslag. Daarom wordt er in 2018 een nieuwe analyse gestart waarin wordt rekening gehouden met de opmerkingen op de huidige versie. Hiervoor dient tegen april/mei 2018 alle data beschikbaar te zijn. Drie punten van samenwerking met de AWIS Rioolinventaris worden naar voor geschoven.

- 1) Aan de hand van informatie uit de rioolinventaris (en mogelijk extra informatie van de gegevenspartners) de locatie van riolen met grotere capaciteit dan T2 vaststellen
- 2) De stroomopwaartse afstroomgebieden (verhard oppervlak) van de lozingspunten beter berekenen aan de hand van stroomopwaartse tracing (i.p.v. huidige berekening met Thiessen polygoenen)
- 3) Ontbrekende duikers en andere infrastructuur detecteren en uit de Rioolinventaris gebruiken ter verbetering van de kaart (i.p.v. manuele intekening door rioolbeheerders)

De beheerder van de VLAGG-kaarten gaf aan dat ook niet alle detail uit de Rioolinventaris kan opgenomen worden in de VLAGG-kaarten. De VLAGG-kaarten werden immers niet opgesteld aan de hand van een hydraulisch model maar bepaalde zaken worden via andere modellen afgeleid uit verschillende bronnen van bestaande en gecreëerde rasterdata. Een van de denkpistes was daarom de focus op plaatsen waar effectief overstroming optreedt.

Andere opmerkingen haalden aan dat het beter was de input van het model (gebiedsdekkend) zo goed als mogelijk te maken (gebruik alle info die er is) om dan vervolgens op het model te rekenen om een zo goed mogelijk resultaat te geven.

Voorstel is om begin volgend jaar een nieuw overleg te plannen in beperkte groep met rioolbeheerders en vertegenwoordigers van VLAGG en AWIS Rioolinventaris.

## **3 Zuiveringsgebiedsgrenzen**

### **Verandering van gegevenspartner en aanpassing**

- Bij een verandering van gegevenspartner is het mogelijk dat:

- Aanleveringsgebieden verdwijnen (en bestaande/nieuwe aanleveringsgebieden worden uitgebreid)
- Aanleveringsgebieden nieuw gecreëerd worden
- Aanleveringsgebieden uitgebreid worden
- Aanleveringsgebieden beperkt worden in omvang
- Aanleveringsgebieden worden opgebouwd op basis van zuiveringsgebieden en werkingsgebiedsgrenzen. Delen van verschillende gemeentes kunnen dus één aanleveringsgebied vormen. Een aanleveringsgebied moet steeds volledig aangeleverd worden.
- → Indien voor één deel van het aanleveringsgebied al opmetingen beschikbaar (bijv. 1 gemeente) zijn en voor het andere deel nog niet, zal de eerste aanlevering (zonder het deel zonder opmetingen) wel lukken. Bij de eerste aanlevering van het volledige gebied, incl. nieuw opgemeten gemeente, zal er een ophefbare fout gegenereerd worden (omdat het aantal gewijzigde id's meer dan 30% bedraagt). In deze situaties kunnen er ook afspraken gemaakt worden met VMM over de verdere aanlevering.
- → Indien de opgemeten en niet opgemeten gemeente in een ander aanleveringsgebied én een andere rioolbeheerder hebben (die niet over data beschikt), is het mogelijk dat VMM voorlopig de schematische data oplaadt, zodat aansluitingen voor naburige data mogelijk worden.
- Veranderen van gegevenspartner en zuiveringsgebieden is opgenomen in Release 3 van de Rioolinventaris. Vanaf dan (eerst helft volgend jaar) is het mogelijk om frequenter zuiveringsgebieden en gegevenspartner te veranderen. Bijhorende aanleveringsgebieden en werkingsgebieden worden automatisch herrekend.  
Toekomstig verandering van gegevenspartners door de stopzetting van de activiteiten van Vivaqua in de rioleringssector in Vlaanderen. Sint-Pietersleeuw sluit aan bij Infrac, drie andere gemeenten bij Farys (Zaventem, Drogenbos, Linkebeek).
- Is het mogelijk bij fuseren van gemeenten om meerdere gegevenspartners per gemeente te hebben?  
Een gemeente kan de saneringsplicht maar aan 1 partner overdragen. Verdere afspraken i.v.m. het aanleveren van data voor de Rioolinventaris moeten verder concreet opgevolgd worden wanneer het fuseringstraject verder vordert.

#### **Infrastructuur over de grenzen van het zuiveringsgebied/aanleveringsgebied**

- Infrastructuur in zuiveringsgebied watert af naar 1 zuiveringsinstallatie. Strengen die naar deze RWZI lozen, behoren dus tot het aanleveringsgebied van dit zuiveringsgebied.
- Moeilijkheden om dit te bepalen
  - Infrastructuur niet splitsen op de grens
  - Infrastructuur toekennen aan het dichtstbijzijnde aanleveringsgebied
- RWA (niet vuil water) dient anders behandeld te worden in de validatie. RWA-leidingen lozen immers niet op de RWZI en kunnen dus afwateren naar een ander zuiveringsgebied. De link met het aanleveringsgebied wordt dan informatief.
- Melden via conflicten om grenzen aan te passen.

#### **4 Validatieregels in de Rioolinventaris**

- In de slides wordt het schema met de verschillende lagen getoond. De verschillende lagen worden gebruikt in een getrapte validatie.
  - Bewerkingslaag: enkel validatie binnen eigen gebied
  - Basislaag: validatie van netwerk (ook buiten eigen gebied)
  - Centrale laag: berekening van koppelingen met extra informatie

- Vanaf de basislaag is de data binnen de oplaadomgeving zichtbaar voor iedereen (rekening houdend met niveaus van leesrechten). Raadplegers zien de data pas wanneer deze overgezet wordt naar de referentieomgeving.
- In eerste instantie wordt de schematische data waarvoor VMM beschikt overgezet naar de referentieomgeving. Daarna zal zuiveringsgebied per zuiveringsgebied vervangen worden met meer gedetailleerde data.
- Via het paneel "mijn lagen" kan er in de rioolinventaris oplaadomgeving nagegaan worden in welke laag data is opgenomen (en dus ook of deze zichtbaar is voor iedereen of niet).

## 5 Extra vragen

- Aanleveren projectinfo
  - Is het mogelijk om een lijst te krijgen van projecten die gekoppeld zijn aan de gegevens van de gegevenspartner
  - Eventueel een SHP-file met de schematische AWIS1 data incl. start- en stopprojecten (met start- en stopdatum)? Deze SHP-file wordt zo snel mogelijk overgemaakt. Het zal een beperkte uitbreiding zijn van de data zoals beschikbaar op Geopunt.
- Vraag om na functionele release notes, ook meer technische release notes te maken en een verschil bestand met daarin de nieuwe codes die zijn toegevoegd, ...
- Wat met leidingen waarin een schildmuur geplaatst wordt. Deze krijgen nu in de databank bij de gegevenspartners een status = verlaten.
  - Deze infrastructuur zou dan een stopproject toegewezen kunnen krijgen. Naast het stopproject met stopdatum is er immers nog een datum "Afbraakdatum" die kan aangeven of iets effectief opgebroken is of niet.
- Er werden enkele extra codes toegevoegd aan de keuzelijst van organisatie:

Code	Naam	Omschrijving
ONBEKEND	ONBEKEND	ONBEKEND
PRIVE	PRIVE	PRIVE
VWW	DE VLAAMSE WATERWEG NV	DE VLAAMSE WATERWEG NV
LIM	PROVINCIE LIMBURG	PROVINCIE LIMBURG
VLB	PROVINCIE VLAAMS-BRABANT	PROVINCIE VLAAMS-BRABANT
OVL	PROVINCIE OOST-VLAANDEREN	PROVINCIE OOST-VLAANDEREN
WVL	PROVINCIE WEST-VLAANDEREN	PROVINCIE WEST-VLAANDEREN
APN	PROVINCIE ANTWERPEN	PROVINCIE ANTWERPEN
ANDERE	ANDERE	ANDERE

- Vraag om filters op aanleveringsgebieden uit te breiden.
  - Filteren/sorteren op
    - Naam (reeds beschikbaar)
    - Status
    - Volgorde opladen
    - ...